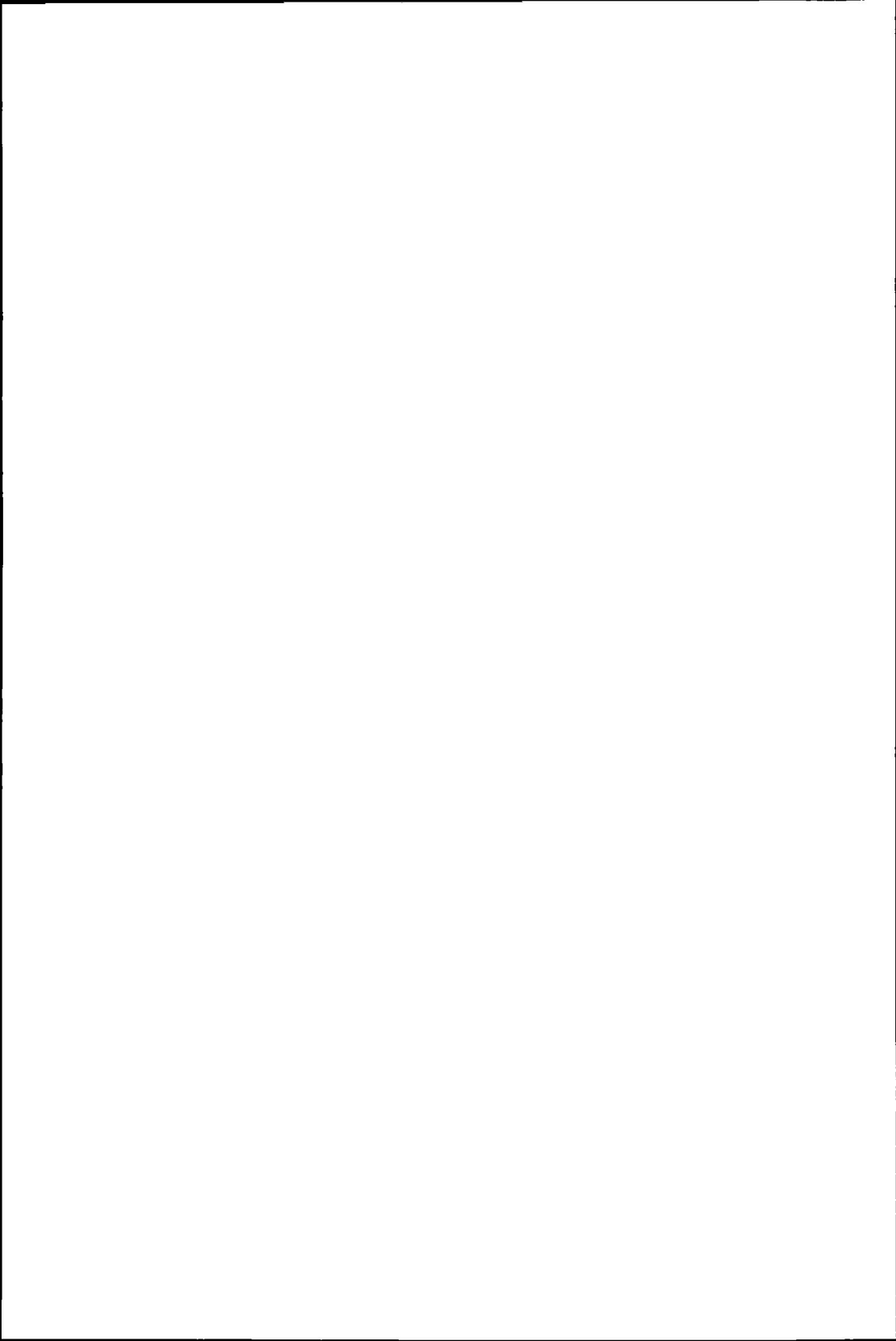

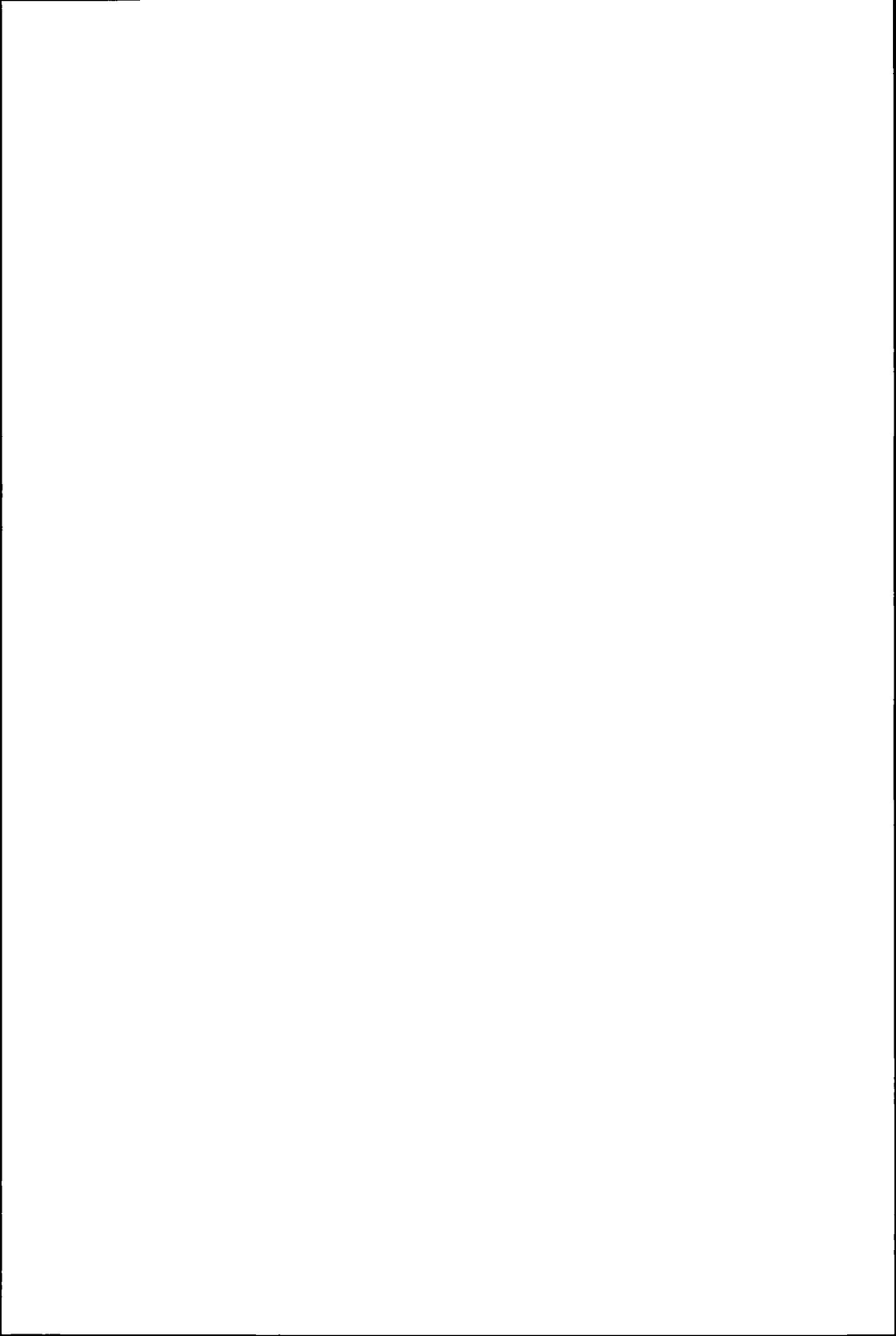

Sønderjyske årbøger
2003

Sønderjyske årbøger
2003

Sønderjyske årbøger

2003

Redaktion:

Axel Johnsen

Tina Sahl Lydiksen

Jesper Bolund Nielsen

Historisk Samfund for Sønderjylland

Skrift: Palatino

Tryk: P. J. Schmidt Grafisk produktion, Vojens

Bogbinder: J. P. Møller, Haderslev

ISSN 0106-4452

Forsidebillede:

Tre cyklister poserer for fotografen foran Düppel Denkmal, som her ses fra syd. Cirka 1910. Det 24 meter høje sandstensmonument blev indviet den 30. september 1872 til minde om den preussiske sejr ved Dybbøl i 1864. Samme dag blev et lignende monument indviet på halvøen Arnkil på Als til minde om de preussiske troppers overgang over Alssund den 29. juni 1864. I 1920 blev den danske stat ejer af disse monumenter. Stud.mag. Lars H. Bak fortæller i årbogen om den plads, monumenterne indtog i dansk inden- og udenrigspolitik frem til 1950. Foto: Museet på Sønderborg Slot.

Bagsidebillede:

Ruinerne af Düppel Denkmal i dagene umiddelbart efter sprængningen natten mellem den 12. og 13. maj 1945. Foto: Lokalhistorisk arkiv for Dybbøl, Ulkebøl og Sønderborg.

Indhold

Artikler

<i>Lars H. Bak</i> : Tyske sejrsmønstre på danske hænder. Düppel Denkmal og Arnkiel Denkmal og den danske stat 1918-1950	7
<i>Arnold Johannsen</i> : Dagligliv i Smedeby under 1. verdenskrig	43
<i>Kaj Sørensen</i> : Ordningen af det højere skolevæsen i Sønderjyl- land 1918-1920	83
<i>René Rasmussen</i> : Gustav Johannsen i Magdeburg fæstning i 1879	119
<i>Laust Kristensen</i> : Træk af Burkal Sogns kirkehistorie	141

Nekrolog	185
----------	-----

Forfatterliste	187
----------------	-----

Anmeldelser

19 myter i Sønderjyllands historie. Red.: Axel Johnsen og Birgitte Thomsen (ved <i>Anders Monrad Møller</i>)	189
Billeder af Sønderjyllands historie; billedsalen på Folkehjem. Produktion Kim Furdal og bidrag af Katrine Kampe (ved <i>Axel Johnsen</i>)	191
En europæisk model? Nationale mindretal i det dansk-tyske grænseland 1945-2000. Red.: Jørgen Kühl (ved <i>Peter Thaler</i>)	193
Hansen, Gynther: Det var så det; barndomserindringer fra grænselandet (ved <i>Niels H. Kragh-Nielsen</i>)	197
Harmonisering eller særordning; Sønderjylland som admini- strativ forsøgsmark efter Genforeningen i 1920. Red.: Erik Nørr og Hans Schultz Hansen (ved <i>Axel Johnsen</i>)	199
Helleberg, Maria: Kærlighedsbarn (ved <i>Mikkel Venborg Pedersen</i>)	203
Interaktiver Historischer Atlas Schleswig-Holstein 1867-2000. Frank Schwedler, Ulrike Schwedler, Jürgen H. Ibs og Björn Ahrens (ved <i>Gerret Liebing Schlaber</i>)	205
Kelm, Bert: Rømø; et vesterhavspræget samfund. Bind 3: Ejen- domme i Kongsmark ejerlav (ved <i>H. E. Sørensen</i>)	208
Kristoffersen, Frode: Frodes historier; Sønderjyllands og hertug- dømmernes historie (ved <i>René Rasmussen</i>)	210

Kulturdenkmale in Schleswig-Holstein Band 2. Stadt Flensburg. Lutz Wilde m.fl. (ved <i>Lars N. Henningsen</i>)	212
Landsarkivet for Sønderjylland; en arkivoversigt. Birgitte Vestergaard Futtrup, Gerret Liebing Schlaber & Hans Schultz Hansen (ved <i>Uffe Barsballe Thyssen</i>)	214
Lauridsen, John T.: Dansk nazisme 1930-45 – og derefter (ved <i>René Rasmussen</i>)	216
Schultz Hansen, Hans: Dansk jord på danske hænder; Forenin- gen Landeværnet og den nationale jordkamp i Sønderjylland 1927-2002 (ved <i>Frank Lubowitz</i>)	220
Schleswig-Holstein von den Ursprüngen bis zur Gegenwart; eine Landesgeschichte. Jann Markus Witt og Heiko Vosgerau (ved <i>Martin Klatt</i>)	223
Sestoft, Leif: Drømmen om Danmark; det danske Flensborgs blomstring og fald 1830-1875 (ved <i>Broder Schwensen</i>)	226
Sylt Lexikon. Harry Kunz og Thomas Steensen (ved <i>Bert Kelm</i>)	227
Schack, Hans: Tungemålenes mangfoldighed; evangelisk-lu- thersk Psalmebog for de dansktalende Menigheder i Slesvig; salmebogskommissionens brevvæksling og beslægtede doku- menter 1882-92 (ved <i>Günther Weitling</i>)	230
Arkiver, museer og forskningsinstitutioner	233
Fra den lokalhistoriske arbejdsmark	267
Historisk Samfund for Sønderjylland	267
Andre landsdelsdækkende foreninger	278
Lokalhistoriske foreninger og arkiver	282
Oversigt over årsskrifter og periodica	306
Historisk Samfund for Sønderjylland, styrelse, amtskredsudvalg og regnskab 2002	313